

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะอนุกรรมการพัฒนานาฏหมายและการบังคับใช้ สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๗๙๔ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๐ (กัลยา)

ที่ ยธ ๐๙๐๒/๑๐๖๕ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔

เรียน ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนานาฏหมายและการบังคับใช้ ได้มีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. โดยวิธีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings นั้น

บัดนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำรายงานการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ หากมีข้อแก้ไขประการใด ขอให้โปรดแจ้งให้ฝ่ายเลขานุการทราบเพื่อปรับปรุงรายงานการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายชัยวัฒน์ ร่วงเล็ก)

รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้

ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น.

โดยวิธีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings

ผู้มาประชุม

๑.	ปลัดกระทรวงยุติธรรม
ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
นายปกรณ์ ยิ่งวรการ
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง
นายเจตน์ สถาวรศีลพร
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
นายบุญชูธวัช หัตถุน
อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พล.ต.ต.คมกฤษ ไวสีบข้าว
ผู้บังคับการกองคดีอาญา	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงานประมาณ
นางสาวณัฐฐณี เกิดสุขคนธ์
นิติกรชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
นางสาวนริศรา แต่งไผ่
ผู้อำนวยการกองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม	อนุกรรมการ
๘.	ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๙.	ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
นายพงศ์ธร ทองด้วง
ผู้อำนวยการส่วนนิติการ กองกฎหมาย	อนุกรรมการ

๑๐. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
นายสุรพงษ์ อินทรถาวร
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนคณบดีคณะนิติศาสตร์ของภาครัฐซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการฯ
นายไพสิฐ พาณิชย์กุล
ผู้ช่วยอธิการฝ่ายกฎหมาย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนคณบดีคณะนิติศาสตร์ของภาคเอกชนซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการฯ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนชื้อสกุล
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต อนุกรรมการ
๑๓. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ
นายณัฐนันท์ สุวรรณมณี
ทนายความ อนุกรรมการ
๑๔. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ
ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อนุกรรมการ
๑๕. ผู้แทนสภาทนายความ
นายเกียรติศักดิ์ เหลืองอังกูร
อุปนายกฝ่ายช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย อนุกรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
พ.ต.ท.ดร.พงษ์ธร ธัญญสิริ อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นายชัยวัฒน์ ร้างเล็ก
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๘. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางชัตติยา รัตนดิลก
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางสาวสุตาพร สกุลดี
นิติกรชำนาญการพิเศษ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. รองศาสตราจารย์ ดร. ปกป้อง ศรีสันทิต วิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. นายวิฑูรย์ สุนทรขจิต กรมคุมประพฤติ
๓. นางธาริณี แสงสว่าง กรมคุมประพฤติ
๔. นางสาวนันทศรี เตพฤกชโย กรมคุมประพฤติ
๕. พ.ต.ท.มนตรี บุญโยธิน กรมคุมประพฤติ
๖. นางยศวินต์ บริบูรณ์ธนา กรมคุมประพฤติ

๗.	นายองอาจ จันทรมณี	กรมคุมประพฤติ
๘.	นางศิริพร รัตนโกสม	กรมคุมประพฤติ
๙.	นางสาวสายฝน จันทะพรม	กรมคุมประพฤติ
๑๐.	นายสัญญา เต่าหิม	กรมราชทัณฑ์
๑๑.	นายไพฑูรย์ มงคลหัตถ์	กรมราชทัณฑ์
๑๒.	นางสาวกัลยา ถ้ำทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๓.	นางสาวชีวิรัตน์ สุขมงคล	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๔.	นางสาวพิชญ์สินี พุฒมปภพ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๕.	นางสาววรรณนที บรรณมาศ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุมคณะอนุกรรมการ ฯ ในครั้งนี้จะมีประเด็นหลักในการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นผู้ดำเนินการยกร่าง เพื่อนำข้อคิดเห็นดังกล่าวไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ฯ และจะได้มีการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติ ฯ ต่อคณะรัฐมนตรีภายในเดือนมิถุนายนนี้ สำหรับร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ยังไม่เสร็จสิ้น โดยอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ฝ่ายเลขานุการได้เสนอรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ ให้ที่ประชุมรับรอง

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ แนวทางการดำเนินงานเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ

สืบเนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ หรือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า สำนักงานกิจการยุติธรรมจะสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการสร้างการรับรู้และการตรวจสอบการรับรู้ด้านกฎหมายของประชาชนในลักษณะหรือช่องทางใดได้บ้างต่อไป และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในการประชุมครั้งถัดไป

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอเรียนว่า เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยผู้อำนวยการกองพัฒนากฎหมายและผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและวิเคราะห์กฎหมายและคณะ โดยมีประเด็นในการหารือร่วมกัน ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ หน้าที่ในการรับรายงานการตรวจสอบการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ผ่านแบบ LAMP ๑ และ LAMP ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ของสำนักงานกิจการยุติธรรม

การตรวจสอบการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ผ่านแบบตรวจสอบการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ (LAMP ๑) และแบบรายงานการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ (LAMP ๒) มีความซ้ำซ้อนกับแนวทางการเผยแพร่กฎหมายในระบบกลางตามพระราชหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับผิดชอบดำเนินการอยู่หรือไม่ และจะสามารถนำแนวทางหรือข้อมูลจากแบบดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ระบบกลางได้อย่างไรบ้าง

ที่ประชุม เห็นว่า ในปัจจุบัน เมื่อมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว เป็นผลทำให้สำนักงานกิจการยุติธรรม สิ้นสุดหน้าที่ในการรับรายงานการตรวจสอบการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ผ่านแบบ LAMP ๑ และ LAMP ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เนื่องจากแบบ LAMP ๑ และ LAMP ๒ ดังกล่าวมีความซ้ำซ้อนกับแนวทางการเผยแพร่กฎหมายในระบบกลางตามพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับผิดชอบดำเนินการอยู่ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชนต่อไป สำนักงานกิจการยุติธรรมอาจประสานขอข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและแนวทางการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย รวมถึงผลการประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรับรู้ด้านกฎหมายของประชาชนซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีการจัดทำฐานข้อมูลและดำเนินการอยู่ เพื่อที่สำนักงานกิจการยุติธรรมจะได้นำข้อมูลด้านกฎหมาย แนวทางและผลการประเมินเกี่ยวกับการรับรู้ด้านกฎหมายของประชาชนดังกล่าวมาวิเคราะห์และประเมินผลการรับรู้ของประชาชนต่อกฎหมาย และเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เพื่อโปรดทราบอีกทางหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ หน้าที่ในการเป็นศูนย์ข้อมูลการเผยแพร่กฎหมาย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ของสำนักงานกิจการยุติธรรม

สื่อการเผยแพร่กฎหมายที่สำนักงานกิจการยุติธรรมมีและกำลังดำเนินการอยู่นั้น จะสามารถเป็นประโยชน์แก่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในฐานะศูนย์ข้อมูลการเผยแพร่กฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่อย่างไร รวมถึงจะสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างไรได้บ้างเพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐได้อย่างแท้จริงต่อไป

ที่ประชุม เห็นว่า เมื่อมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว หน้าที่ต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ของสำนักงานกิจการยุติธรรมในส่วนที่ซ้ำซ้อนกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ สิ้นผลไปอันรวมถึงหน้าที่ในการเป็นศูนย์ข้อมูลการเผยแพร่กฎหมายด้วย เนื่องจากปัจจุบันหน้าที่ในการเผยแพร่กฎหมายแก่ประชาชนจะดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยผลของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ยังคงมีหน้าที่ในการเผยแพร่กฎหมายในความรับผิดชอบของตนหรือที่ คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้เช่นกัน ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงและเข้าใจกฎหมายของ

ประชาชน...

ประชาชนได้โดยง่ายและจากหลายช่องทาง สำนักงานกิจการยุติธรรมอาจพิจารณาดำเนินการเผยแพร่กฎหมายในช่องทางต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่แล้วในปัจจุบันหรือที่ได้กำหนดแผนการพัฒนาช่องทางอื่น ๆ ในการเผยแพร่กฎหมายแก่ประชาชนได้ต่อไป โดยอาจนำข้อมูลด้านกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเผยแพร่อยู่ในช่องทางต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ หรืออาจประสานขอรับการสนับสนุนข้อมูลด้านกฎหมายจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมถึงอาจประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกฎหมายรวมทั้งสื่อในการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชนกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงและเข้าใจกฎหมายของประชาชนต่อไป

ประเด็นอภิปราย

กรณีที่มีมติคณะรัฐมนตรีไม่มีสภาพบังคับใช้แล้ว จะต้องมีการขอทบทวนมติหรือยกเลิกมติแล้วแต่กรณี จึงเห็นควรให้มีการขอทบทวนมติในส่วนที่ซ้ำซ้อน

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ มีหนังสือไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาทบทวนหรือยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ดังกล่าวต่อไป

๓.๒ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการทบทวนและประเมินผลเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators: LEI)

ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายให้มีความชัดเจน และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้เพื่อทราบต่อไปนั้น

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอรียนว่า เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยผู้อำนวยการกองพัฒนากฎหมายและผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและวิเคราะห์กฎหมายและคณะ ซึ่งในการหารือดังกล่าวที่ประชุมเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานกิจการยุติธรรมควรมีการผนวกแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากับเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงานกิจการยุติธรรม (Law Enforcement Indicators : LEI) เข้าด้วยกัน ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำคู่มือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะผนวกเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงานกิจการยุติธรรม (Law Enforcement Indicators : LEI) กับแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายสามารถตอบข้อคำถามได้ง่ายขึ้น โดยรูปแบบในการผนวกเครื่องมือระหว่างแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและเครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงานกิจการยุติธรรม (Law Enforcement Indicators : LEI) จะเน้นไปในรูปแบบใดจะได้มีการประชุมหารือร่วมกันอีกครั้งในลักษณะการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ.

สืบเนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการฯ ไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ให้มีความสมบูรณ์ และให้ศึกษาเพิ่มเติมประเด็น

คำพิพากษายกฟ้องว่าจัดเป็นข้อมูลประวัติอาชญากรรมตามบทนิยามของร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. หรือไม่ พร้อมทั้งหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงรูปแบบและถ้อยคำในการยกร่างกฎหมายให้มีความถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมบริบทตามข้อสังเกตของที่ประชุม

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอเรียนว่า เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และครอบคลุมบริบทตามข้อสังเกตของที่ประชุม ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้มีการจัดประชุมหารือร่วมกับนายวรกร โอภาสพันธ์ ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานอนุกรรมการให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมได้มีข้อสังเกตในการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ ในเบื้องต้นหลายประเด็น เช่น การปรับปรุงหลักการและเหตุผลให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติฯ ชื่อร่างพระราชบัญญัติฯ การกำหนดระยะเวลาการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติฯ การไม่รวมกรณีคำพิพากษายกฟ้องเป็นประวัติอาชญากรรม การกำหนดนายทะเบียน การรักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฯ การกำหนดให้มีการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนกรณีให้เปิดเผยหรือไม่ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และการรวมหมวด ๒ การไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และหมวด ๓ การเปิดเผยประวัติอาชญากรรมเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งจัดเรียงมาตราใหม่ เป็นต้น ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนและแก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้องเหมาะสม และฝ่ายเลขานุการฯ จะได้จัดประชุมหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ อีกครั้งหนึ่งก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ต่อไป

ประเด็นอภิปราย

(๑) การยกร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. มีวัตถุประสงค์หลักคือการลบล้างประวัติอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดเพื่อให้สามารถกลับคืนสู่สังคมและประกอบอาชีพได้ แต่เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว พบว่าจะเน้นความสำคัญไปที่การเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และการกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรมเป็นหลัก จึงมีประเด็นว่าร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าวจะยังคงในหลักการลบล้างประวัติอาชญากรรม เพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับคืนสู่สังคมและประกอบอาชีพได้ตามที่กำหนดไว้แต่เดิมหรือไม่

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ จะยังคงในหลักการลบล้างประวัติอาชญากรรมเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับคืนสู่สังคมและประกอบอาชีพได้ โดยหลักจะไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และบางกรณีจะต้องเปิดเผยประวัติอาชญากรรม แต่สิ่งที่สำคัญคือ การให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ เช่น กรณีของเด็กและเยาวชน แม้ว่าจะมีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่าห้ามมิให้มีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมที่เจ้าของประวัติอาชญากรรมได้ทำขึ้นในขณะที่เป็นเด็กหรือเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘๔ แต่ก็ยังคงมีการเปิดเผยอยู่ ซึ่งสิ่งสำคัญคือต้องมีการชั่งน้ำหนักระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิด

(๓) ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว ยังคงไม่มีการลบล้างประวัติอาชญากรรม มีเพียงการเปิดเผยและไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรมเท่านั้น

(๔) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติจำกัดสิทธิในเรื่องคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพ หากต้องคำพิพากษาหรือถูกลงโทษ แต่ร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ต้องการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคมและประกอบอาชีพ ดังนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังคงมีการบัญญัติจำกัดสิทธิไว้ จะส่งผลกระทบต่อหรือไม่อย่างไรนอกจากนี้ กรณีดังกล่าว ส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ใช่คำว่า “ลบล้างประวัติอาชญากรรม” เพื่อให้หน่วยงาน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีการตรวจสอบได้ แต่ในกรณีของกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์เท่ากันจะไม่สามารถเปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขจากการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ เข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาในครั้งถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

การจัดทำร่างกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม

สืบเนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้มีนโยบายให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาดำเนินการเพื่อการป้องกันปัญหาอันเกิดจากผู้พันโทษที่เป็นภัยอันตรายต่อสังคม และได้มีข้อสั่งการมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม รับไปดำเนินการศึกษาค้นคว้ากฎหมาย ข้อมูลทางวิชาการ แนวทางปฏิบัติและข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและควบคุมผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมกระทำผิดร้ายแรงหรือมีความเสี่ยงในการกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยมุ่งเน้นการดำเนินการที่สำคัญ ๒ ประการ คือ ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพกลไกที่มีอยู่เดิมให้ยั่งยืน และ ๒) การศึกษาและยกร่างกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทษ ทั้งนี้ ในคราวการประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๑๑ - ๐๑ อาคารกระทรวงยุติธรรม (แห่งใหม่) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้มีข้อสั่งการมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม เร่งรัดการศึกษาและยกร่างกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม โดยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับข้อสั่งการเรื่องดังกล่าว

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินงานตามข้อสั่งการในเรื่องดังกล่าว โดยในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้เสนอแผนการดำเนินงานปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม โดยนำเสนอข้อมูลต่อกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย รายงานผลการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (JSOC) กรมคุมประพฤติ และรายงานแผนการยกร่างกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม โดยจะใช้กลไกของคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานกฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนตลอดจนเปิดรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้มีข้อสั่งการเพิ่มเติมให้เร่งรัดการศึกษาและยกร่างกฎหมายดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้ปรับแผนการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับข้อสั่งการดังกล่าว โดยกำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการดังนี้

๑. การศึกษาและยกร่างกฎหมาย เพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ โดยการศึกษามูลฐานกฎหมายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับ Serious Offenders Act ๒๐๑๘ (NO. ๒๗ of ๒๐๑๘) ของประเทศออสเตรเลีย

๒. การตรวจสอบความจำเป็น การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ผ่านกิจกรรมดังต่อไปนี้

๒.๑ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (PoI) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีกฎหมายเพื่อใช้ในการเฝ้า

ระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ ตลอดจนมีกฎหมายที่กำหนดบทลงโทษหรือมาตรการที่เหมาะสม โดยการติดตาม ควบคุม และสอดส่องผู้พ้นโทษที่กระทำความผิดในคดีร้ายแรง อุกฉกรรจ์สะท้อนขวัญ หรือมีความเสี่ยงในการกลับมากระทำผิดซ้ำ ทั้งนี้ ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน สำนักงานกิจการยุติธรรม จะได้นำไปประมวลผลและใช้ประกอบการยกร่างกฎหมายต่อไป

๒.๒. การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างกฎหมายจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากร่างกฎหมายฉบับดังกล่าว มีความละเอียดอ่อนที่กระทบต่อหลักสิทธิมนุษยชนและหลักการภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตลอดจนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญซึ่งต้องพิจารณาในหลายมิติให้รอบคอบ และคำนึงถึงประเด็นที่มีผลกระทบในแง่มุมต่าง ๆ ให้รอบด้าน ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรม จะได้นำกรอบแนวคิดและร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำๆ นำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) และจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมฯ ไปประกอบการยกร่างกฎหมายต่อไป

๒.๓. การรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม และกระทรวงยุติธรรม ซึ่งรวมถึงการรับฟังความคิดเห็น การเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็น และการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไป และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๓. การเสนอร่างกฎหมายต่อกระทรวงยุติธรรม เพื่อพิจารณาให้ข้อสังเกตหรือให้ความเห็นชอบก่อนผลักดันร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนและกระบวนการเสนอร่างกฎหมายต่อไป

ภาพรวมของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ... มีหลักการและเหตุผลว่าด้วยการกำหนดให้ “ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์บางประเภทที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการจำคุกจนพ้นโทษแล้วจะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจหรือฝ่ายปกครองบ้างแต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกัน ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม”

ประเด็นอภิปราย

๑. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ...

เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมาย เนื่องจากผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์บางประเภทที่ใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก เมื่อพ้นโทษจำคุกแล้วจะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระอาจมีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ซ้ำ และในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำหนดการคุมประพฤติหรือควบคุมบุคคลเหล่านี้

หลักคิดของร่างพระราชบัญญัติฯ มี ๓ ส่วน ได้แก่ ป้องกันสังคมจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ซ้ำ ส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งอย่างเหมาะสม เหตุเพราะเมื่อพ้นโทษแล้วบุคคลเหล่านั้นจะไม่ใช้ผู้กระทำความผิดอีกต่อไป การออกมาตราการต่าง ๆ จึงต้องมีการคำนึงถึงสิทธิของบุคคลที่ได้รับคำสั่งด้วย

กฎหมายต่างประเทศที่เป็นต้นแบบของร่างพระราชบัญญัติฯ มี ๒ ฉบับ คือ French Penal Code และ Serious Offenders Act ๒๐๑๘, Victoria Australia

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ มีทั้งสิ้น ๘ เรื่อง ได้แก่

๑) การกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงให้หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปที่ได้กระทำความผิด (ไม่รวมคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด) ที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ เฉพาะที่ได้กระทำกับเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มาตรา ๒๗๘ วรรค ๒ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๓๑๓ และความผิดอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

เหตุที่ไม่ใช้มาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดทุกประเภท เพราะการใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามร่างพระราชบัญญัติฯ มีต้นทุนของรัฐทั้งในด้านกรอบกำลังคน งบประมาณ และวิธีการพิจารณาในการสั่งให้มีมาตรการ และเหตุที่กฎหมายนี้เลือกใช้เฉพาะกับบางฐานความผิดที่กำหนดในกฎหมาย พิจารณาจากปัจจัยด้านความรุนแรงของการเกิดการกระทำความผิดซ้ำ (gravity) และปัจจัยด้านโอกาสที่เกิดความรุนแรง (probability)

๒) การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (หมวด ๑)

เป็นลักษณะของคณะกรรมการนโยบาย เนื่องจากมีความจำเป็นต้องใช้กลไกความร่วมมือระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลายส่วน ทั้งกระทรวงยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ และศาล โดยองค์ประกอบส่วนใหญ่ของคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

๓) การกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (หมวด ๒)

กำหนดให้ศาลต้องสั่งสืบเสาะและพินิจผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงทุกรายก่อนที่จะมีคำพิพากษา (มาตรา ๑๓) เพื่อให้มีการลงโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย (individualization) และประกอบการตัดสินใจว่าศาลสมควรสั่งให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงต้องเข้าสู่มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเป็นการเฉพาะรายหรือไม่ หากศาลเห็นควรใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะราย ศาลจะสั่งร่วมกับคำพิพากษาลงโทษ ซึ่งรวมทั้งมาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยการให้ยาหรือการให้สารเคมี จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้กระทำความผิด (มาตรา ๑๗ วรรคสอง) ทั้งนี้ ผลของการดำเนินมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายจะถูกนำมาเป็น

ปัจจัย...

ปัจจัยในการพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษ รวมทั้งการได้รับประโยชน์ในการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษา (มาตรา ๑๗ วรรคสาม)

๔) การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (supervision order) (หมวด ๓)

ก่อนปล่อยตัว กรมราชทัณฑ์ส่งรายชื่อผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงไปยังกรมคุมประพฤติ (มาตรา ๑๙) กรมคุมประพฤติจะดำเนินการทำสำนวนเสนอพนักงานอัยการว่าสมควรที่จะคุมประพฤติผู้กระทำความผิดหลังพ้นโทษแล้วหรือไม่ และพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล โดยเป็นการพิจารณาคดีที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเข้าชี้แจง โดยผู้เสียหายมีสิทธิที่จะให้ข้อมูล โดยจะปรากฏตัวหรือไม่ก็ได้ (มาตรา ๒๒)

๕) การกำหนดให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) (หมวด ๔)

เมื่อพ้นโทษมาแล้วคุมขังต่อได้ไม่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ภายใต้เงื่อนไขที่เป็นมาตรการสุดท้าย ด้วยระยะเวลาที่จำเป็น มีการคุ้มครองสิทธิผู้ถูกคุมขังอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดใน ICCPR, Article ๕ มีการตรวจสอบการคุมขังโดยศาล และให้สิทธิในการมีทนายความ (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, Human Rights Committee, General Comment no.๓๕ para.๑๕) ดังนั้น การคุมขังภายหลังพ้นโทษต้องเป็นมาตรการสุดท้าย (มาตรา ๓๓) ด้วยระยะเวลาที่จำเป็น (มาตรา ๓๐) ไม่ใช่การลงโทษ แต่เป็นการป้องกันสังคม มีการคุ้มครองสิทธิผู้ถูกคุมขังอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดใน ICCPR, Article ๙ (มาตรา ๓๗ ให้มีการร้องขอให้ปล่อยตัวจากการคุมขังที่มีขอบ และมาตรา ๓๘ ให้มีการเยียวยาผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบ) มีการตรวจสอบการคุมขังโดยศาลทุก ๑ ปี (มาตรา ๓๖) และให้สิทธิในการมีทนายความ (มาตรา ๓๓ วรรคสอง)

๖) การกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention order) (หมวด ๕)

ระหว่างถูกคุมประพฤติได้มีการแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (imminent risk) ศาลสามารถสั่งขังได้ไม่เกิน ๗ วัน และในระหว่างขังฉุกเฉิน พนักงานคุมประพฤติขอแก้ไขเงื่อนไขหรือขอคุมขังภายหลังพ้นโทษต่อไปได้

๗) การกำหนดมาตรการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (หมวด ๖)

ให้ศาลพิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นจากประวัติเดิม การแก้ไขในเรือนจำ หากมีการปล่อยให้ใช้มาตรการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษด้วย

๘) การกำหนดให้สิทธิอุทธรณ์ (หมวด ๗)

คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ และคำสั่งคุมขังฉุกเฉินอุทธรณ์ได้ต่อศาลอุทธรณ์

๒. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

(๑) เห็นด้วยที่จะให้มีการร่างกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากผู้กระทำความผิดมีโอกาสที่จะกลับมากระทำผิดซ้ำอีก เช่น กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ว่าถ้าจะให้สมบูรณ์แบบควรจะเป็นกฎหมายหลักในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยมีการแยกหมวดความผิดออกเป็น ๒ หมวด คือ หมวดที่ ๑ ความผิดทั่วไป และหมวดที่ ๒ ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

(๒) มีความจำเป็นในการร่างกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ฉบับประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยสอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ การปรับกระบวนการบริหารกระบวนการยุติธรรมเพื่อสร้างปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม ซึ่งเป้าหมายประการหนึ่งของการปฏิรูปดังกล่าว คือ การลดการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานกำหนดให้การลดการกระทำผิดซ้ำเป็นเป้าหมายการดำเนินงานของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทาง

อาญา และมีการกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ เช่น การพัฒนาด้านตัวชี้วัดด้านการลดการกระทำผิดซ้ำ มีเครื่องมือหรือระบบเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ และมีการปรับปรุงกฎหมาย ซึ่งถือว่าร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม รวมถึงการพัฒนาและแก้ไขกฎหมายเพื่อลดอุปสรรคในการคืนคนดีสู่สังคมของผู้พ้นโทษ

(๓) เห็นด้วยกับหลักการ ๓ ส่วน ได้แก่ ๑. การป้องกันสังคมจากการกระทำ ความผิดอุกฉกรรจ์ซ้ำขึ้นอีก ๒. การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และ ๓. การคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขังอย่างเหมาะสมที่ต้องมีความสมดุลกัน ทั้งนี้ เป้าหมายที่แท้จริงควรมี กลไกหลักในการติดตามผู้พ้นโทษไปแล้วแต่ยังมีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิด อย่างไรก็ตาม ควรมีการ ชั่งน้ำหนักกระบวนการที่มีอยู่เดิม อาทิ วิธีการเพื่อความปลอดภัย การกักกันบุคคลที่มีสันดานเป็นผู้ร้าย ทำอย่างไรให้กฎหมายฉบับนี้ไม่มีความซ้ำซ้อนกับประเด็นดังกล่าว

(๔) เห็นด้วยกับกรณีการกักกันที่สามารถให้บุคคลดังกล่าวอยู่ภายในที่พักอาศัย เปิดโอกาสให้อยู่ในสังคม และสามารถใช้กระบวนการฟื้นฟู การบำบัด การแก้ไขได้ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดี แต่มีความเห็นวาระยะเวลาในการคุมประพฤติค่อนข้างยาว

(๕) เห็นด้วยกับการมีมาตรการการคุมประพฤติหลังจากการพักการลงโทษหลัง พ้นโทษ โดยมีเป้าหมายคือการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ และการคุ้มครองสังคมจากผู้กระทำความผิดแบบ รุนแรง ซ้ำต่อเนื่อง ซ้ำขึ้น จะมีการมาตรการการคุมประพฤติและป้องกันอย่างไร โดยกฎหมายดังกล่าวมีกลไก ของการคุมประพฤติและมีกลไกในการติดตาม ซึ่งต่างจากการนำไปไว้ในสถานกักกันถือเป็นประเด็นที่น่าสนใจ การกำหนดประเภทของความผิดที่ใช้ความรุนแรง หรือเป็นอันตรายต่อผู้เสียหาย เหยื่ออาจตกเป็นเหยื่อของ ผู้กระทำความผิดได้ ถ้ามีกระบวนการในการติดตามก็จะทำให้เหยื่อไม่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด

(๖) เห็นด้วยกับการที่มีกฎหมายการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเป็นการเฉพาะ ขึ้นมา โดยจะอยู่ภายใต้กรมคุมประพฤติ หรือประมวลกฎหมายอาญานั้นจะมีการศึกษารายละเอียดในลำดับ ถัดไป โดยประเด็นเรื่องสถานะของกฎหมายว่าจะอยู่ในกฎหมายฉบับใดนั้นจะมีการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาการบริหารจัดการว่าจะมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายที่มีอยู่หรือไม่ อย่างไร

(๗) มีข้อสังเกตว่าร่างกฎหมายฉบับนี้มีความซ้ำซ้อนกับประมวลกฎหมายอาญา หรือไม่ เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญามีการบัญญัติวิธีการเพื่อความปลอดภัยไว้แล้ว ซึ่งมีทั้งวิธีการกักกัน การห้ามเข้าเขตกำหนด การเรียกประกันทัณฑ์บน การคุมตัวไว้ในสถานพยาบาล การห้ามประกอบอาชีพ บางอย่าง ประกอบกับลักษณะของคดีก็มีรายละเอียดมากกว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งมีการบัญญัติโดยละเอียด เกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ กรณีความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิด ภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

(๘) เนื่องจากร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นเรื่องการวางกลไกในเชิงของการทำให้เกิด การควบคุมตัวผู้กระทำความผิด ควรมีการพิจารณาว่ากฎหมายฉบับนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย คุมประพฤติ หรือควรแยกออกเป็นพระราชบัญญัติฉบับใหม่

(๙) ในการบัญญัติกฎหมายฉบับดังกล่าวควรมีการพิจารณาในประเด็นเรื่องหลัก คติของกฎหมาย มีความซ้ำซ้อนหรือสอดคล้องกับกฎหมายหรือนโยบายที่มีอยู่หรือไม่ เนื่องจากประมวล กฎหมายอาญามีการบัญญัติวิธีการเพื่อความปลอดภัยไว้ด้วยแล้ว ประกอบกับกรมราชทัณฑ์ก็มีนโยบาย เกี่ยวกับการลดจำนวนของนักโทษในเรือนจำ เช่น การพักการลงโทษ การมีกระบวนการติดตามภายหลังการรับ โทษเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อไม่ให้มีการกระทำความผิดอีก รวมไปถึงหลักเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เพราะเหตุใดจึงไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายเดิมที่มีอยู่ได้ หากกฎหมายมีการประกาศใช้แล้วหน่วยงาน

ดำเนินการได้หรือไม่ อัตรากำลังคน งบประมาณ หรืออุปกรณ์ในการติดตาม ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปัจจุบันเป็นอย่างไร ต้องมีการเปรียบเทียบกับกฎหมายใหม่ ดังนั้น ในการเสนอกฎหมายต้องมองภาพการเชื่อมต่อของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และกฎหมายที่มีอยู่แล้ว

(๑๐) เห็นชอบในหลักการของกฎหมายฉบับนี้ เนื่องด้วยวิธีการเพื่อความปลอดภัยเป็นกระบวนการก่อนที่จะมีการตัดสินคดี คือ ต้องมีการเสนอคดีต่อพนักงานอัยการเพื่อเสนอให้ศาลพิจารณา แต่กฎหมายฉบับนี้ได้มีการรวมกรณีภายหลังพ้นโทษประกอบด้วย ซึ่งการพ้นโทษมี ๒ เงื่อนไข คือ พ้นโทษจากที่ได้รับโทษเต็มตามอัตราและพ้นโทษกรณีได้มีการทำความดีความชอบ กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายที่จะมาอุดช่องว่างของประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ซึ่งหากต้องมีการแก้ไขในกฎหมายหลักอาจไม่ทันกับการดูแลความปลอดภัยของประชาชน

(๑๑) ปัจจุบันข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรม ในบางครั้งผู้ต้องหาถูกจับในอีกข้อหาหนึ่งแต่ข้อหาที่มีปัญหาในเรื่องความรุนแรงอาจไม่ได้ถูกจับ ณ เวลานั้น จึงเป็นช่องว่างที่ไม่สามารถตัดสินได้ว่าบุคคลนั้นกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ตามข้อหาหรือไม่ กฎหมายฉบับนี้จึงมีความสำคัญ

(๑๒) กฎหมายราชทัณฑ์มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยนักโทษเด็ดขาดที่ต้องเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญและเป็นภัยต่อสังคม เพื่อมากรองคดีอุกฉกรรจ์ที่สมควรจะเข้ามาสู่ระบบ กรมราชทัณฑ์จึงควรมีข้อมูลผู้กระทำความผิดในส่วนนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการประเมินผลประวัติของนักโทษและพัฒนาพฤตินิสัย เสนอเป็นข้อมูลสืบเสาะต่อพนักงานอัยการเพื่อเสนอศาลให้ใช้ดุลพินิจในการสั่งมาตรการตามกฎหมายนี้

(๑๓) การพักโทษกับการระบายนักโทษเป็นคนละประเด็นกัน ไม่ได้ระบายนักโทษเพราะการพักโทษ การพักโทษต้องมีการยืนยันว่าผู้กระทำความผิดจะไม่กระทำความผิดอีก จึงมีการปล่อยให้บุคคลดังกล่าวออกมาอยู่ในสังคม โดยอัตราการกระทำผิดซ้ำเพราะการพักโทษ เมื่อเทียบกับคนที่ปล่อยโดยไม่พักโทษนั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งตามหลักสากลบุคคลถ้าได้รับการพักโทษแล้วจะมีกระทำผิดซ้ำน้อยลง

๓. มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย

มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดทำรายงานและความเห็นให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาว่ามีแค่พนักงานคุมประพฤติทำความเห็นนั้นเพียงพอหรือไม่ จำเป็นต้องดำเนินการให้อยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มีสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมพิจารณาด้วยหรือไม่ ซึ่งมีการชี้แจงว่าบุคคลที่เสนอคำร้องในการเข้าสู่กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย คือ พนักงานคุมประพฤติที่ต้องเสนอความเห็นขึ้นไป ส่วนบุคคลที่ทำคำสั่งให้ใช้มาตรการใดในการคุมประพฤติ คือ ศาล เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิด โดยศาลสามารถลดหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่าง ๆ ได้

๔. การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ

กรณีการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ควรต้องมีกลไกในการเฝ้าระวัง และกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ซึ่งกลไกในการเฝ้าระวัง กรมคุมประพฤติมีการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเพื่อเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (JSOC) โดยเน้นนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษและมีพฤติกรรมเสี่ยงเข้ามาติดตามโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แต่กรณีนักโทษที่ได้รับการพักโทษจนครบถ้วนแล้ว และได้รับการปล่อยตัวออกไปสู่สังคมปกติ ในกรณีนี้ยังคงไม่มีหน่วยงานใดที่จะเข้าไปควบคุมและเฝ้าระวัง เพราะบุคคลเหล่านี้มีสิทธิที่จะใช้ชีวิตอยู่อย่างคนปกติ เมื่อเกิดการกระทำผิดซ้ำตำรวจจึงเข้าไปจับกุม กฎหมายฉบับนี้จะเข้าไปดูแลคนกลุ่มนี้ จึงต้องมีการกำหนดระบบเฝ้าระวังโดยวิธีการคุมประพฤติและให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในส่วนของการบำบัดฟื้นฟูอาจกำหนดให้ศาลมีคำสั่งไปยังหน่วยงานที่แก้ไขฟื้นฟูโดยตรง เพราะบางกรณีต้องมีการแก้ไขทางจิตผ่านทางโรงพยาบาล เป็นต้น

๕. การคุมขังฉุกเฉิน

(๑) ในทางปฏิบัติยังไม่ชัดเจนว่าบุคคลใดจะเป็นคนคุมขัง และจะใช้วิธีการอย่างไร แต่เห็นควรเป็นตำรวจ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมมากที่สุดในการคุมขังฉุกเฉิน ซึ่งในส่วนของพนักงานคุมประพฤติยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องอัตรากำลังและวิธีการบริหารจัดการ ทั้งในด้านอุปกรณ์และสถานที่ในการคุมขัง

(๒) เมื่อพิจารณาถึงศักยภาพในการติดตามจับกุม ในเชิงพื้นที่ศาลจะมีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเช่นเดียวกับกรมคุมประพฤติ แต่หน่วยงานที่มีอยู่ทุกพื้นที่มากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งจะมีสถานีตำรวจในทั่วทุกพื้นที่ จึงเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจน่าจะเป็นความพร้อมมากที่สุดในการจับกุม และมีประเด็นพิจารณาเพิ่มเติมว่า นอกเหนือจากการจับกุมแล้ว หากต้องมีการเดินทางด้วยระยะทางไกล จะต้องมีการนำไปคุมขังไว้ในสถานที่ใด

(๓) กระบวนการคุมขังฉุกเฉิน มีกระบวนการคล้ายคลึงกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด แต่กรณีดังกล่าวถือเป็นผู้ต้องหาแล้วหรือไม่ เนื่องจากหากเป็นผู้ต้องหาจะสามารถคุมขังได้เพียง ๔๘ ชั่วโมง ไม่ใช่ ๗ วัน จึงต้องบัญญัติให้ชัดเจนว่าสามารถใช้กลไกของสถานที่ควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้หรือไม่ เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุดในการจับกุมฉุกเฉิน ทั้งนี้ อาจจะต้องเพิ่มเติมกระบวนการหลังจับเพื่อให้กฎหมายฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม กรณีนี้ยังไม่ถือเป็นผู้ต้องหา เพราะยังไม่ได้มีการลงมือกระทำความผิดถึงขนาดที่จะสามารถแจ้งข้อหาได้ เพียงแต่เป็นการใกล้เคียงไปก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมในฐานะที่เป็นบุคคลที่ถูกคุมประพฤติอยู่ โดยเป็นการป้องกันสังคม ไม่ให้ไปกระทำความผิดซ้ำเท่านั้น และระยะเวลา ๗ วัน มีที่มาจาก Serious Offenders Act ๒๐๑๘ ของประเทศออสเตรเลีย

๖. การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

ปัจจุบันศาลได้มีพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกมาบังคับใช้ และหากดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จะมีความชัดเจนมากกว่าการกำหนดมาตรการขึ้นใหม่ ซึ่งศาลอาจจะต้องออกระเบียบปฏิบัติมารองรับเพิ่มเติม อีกทั้งปัจจุบันก็มีตำรวจศาลและผู้กำกับดูแลผู้ปล่อยตัวชั่วคราว ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้สามารถนำมาดำเนินการให้สอดคล้องกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้

(๑) เนื่องด้วยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว มีส่วนที่คล้ายคลึงกับการกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรพิจารณาว่า หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ควรรวมอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายคุมประพฤติ หรือกำหนดเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะ

(๒) การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (Supervision Order) จะกำหนดให้กรมคุมประพฤติมีการดำเนินการร่วมกับกรมราชทัณฑ์อย่างไร

(๓) การกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (Emergency Detention Order) เห็นควรให้มีการเพิ่มเติมกระบวนการจับกุม และกระบวนการภายหลังการจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงควรคำนึงถึงสถานที่ที่ใช้ในการควบคุมตัวและระยะเวลาในการควบคุมตัวประกอบด้วย

